

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання Територіального центру соціального обслуговування
Диканської селищної ради Полтавської області**

08.02.2024

м. Полтава, 2024

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.02.2024 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради Полтавської області (далі – відділення, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Носенко Владислав Володимирович, Представник Уповноваженого у Полтавській області;

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Беза Сергій Євгенійович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Місцезнаходження: вулиця Свято-Миколаївська, 7, с. Великі Будища, Полтавський район, Полтавська область, 38521.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання є структурним підрозділом Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради.

Директор Територіального центру – Северин Інна Валеріївна.

Відповідно до Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради, затвердженого директором Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради Полтавської області, до відділення стаціонарного догляду на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду та допомоги, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

Відділення розраховане на проживання 25 осіб. У день відвідування в установі перебувало 23 особи (17 жінок, 6 чоловіків), у тому числі 2 особи з інвалідністю та 4 внутрішньо переміщені особи.

Штатна чисельність працівників відділення становить 10,75 працівників.

У відділенні організовано раціональне чотириразове харчування, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ. Під час інтерв'ювання скарг на якість харчування не надходило.

Підопічні забезпечені м'яким інвентарем, засобами догляду та гігієни, технічними засобами реабілітації.

Група НПМ конфіденційно поспілкувалась з мешканцями відділення. Скарг на неналежне поводження з боку персоналу та на умови проживання від підопічних не надходило.

У спальних кімнатах дотримані норми житлової площі.

Під час відвідування перевірено формування, ведення та зберігання особових справ підопічних.

Відвідування відділення здійснено вперше.

II. Факти, виявлені під час візиту

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутнє укриття, що не відповідає пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, пункту 25 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України. Зокрема, не здійснено заходів зі спорудження захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених 4 приміщень), придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стаціонарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них.

Під час сигналу «Повітряна тривога» частково використовується правило «двох стін», а деякі підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Відтак, необхідно розглянути можливість створення на території установи фортифікаційних споруд як найпростіших укриттів, у тому числі, що здійснюється без процесу будівництва шляхом зведення тимчасових споруд з бетонних та залізобетонних будівельних конструкцій з урахуванням норм та вимог, встановлених Кодексом цивільного захисту України, наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами), Державних будівельних норм України ДБН В.2.2.5-97 «Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони».

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

2. Відповідно до п. 18 Положення про відділення, громадяни, які перебувають у відділенні забезпечуються цілодобовим медичним обслуговуванням. Відвідуванням встановлено, що штатним розписом установи не передбачено наявність у відділенні штатної посади лікаря.

Закладом не отримувалася ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики, договір із закладом охорони здоров'я відсутній.

Разом із тим, під час опитування підопічних і працівників закладу, огляду приміщень та аналізу внутрішньої документації відділення встановлено факти здійснення персоналом відділення медичної допомоги та медичних послуг підопічним (зокрема, контроль/допомога у прийомі лікарських засобів), що порушує вимоги пункту 15 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Крім того, було з'ясовано, що Територіальним центром укладено цивільно-правовий договір від 01.01.2024 №1 з фізичною особою Лях Є.Г. про медичне обслуговування підопічних стаціонарного відділення, що суперечить нормам чинного законодавства, зокрема наказу Міністерства соціальної політики України від 12.07.2016 №753, відповідно до якого медична допомога може надаватися при наявності ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики чи укладенні договорів із закладами охорони здоров'я.

3. Під час вивчення медичної документації встановлено, що медичні картки підопічних («Історія хвороби») ведуться у довільній формі. Групою НПМ надано роз'яснення медичним працівникам щодо необхідності ведення медичної документації за встановленою формою медична картка амбулаторного хворого (форма № 025/о), яка затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

4. У відділенні стаціонарного догляду відсутні приймально-карантинне відділення та ізолятор, які повинні мати окремі палати на два ліжка, ванну з душем, санвузол (один унітаз та один умивальник).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

5. Групі НПМ не було надано підтверджень щодо відповідності води, яка використовується у відділенні, вимогам, установленим до води питної, а саме протоколи лабораторних досліджень питної води, що використовується у виробництві харчових продуктів. Зазначене може свідчити про порушення пункту 4 частини першої статті 47 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання, стаття 28 Конституції України).

6. Статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання визначені такі стандарти:

до програм підготовки персоналу мають бути внесені навчальні матеріали та інформація про права осіб з інвалідністю, навчання щодо застосування фізичного обмеження, про заборону катувань та інших видів неналежного поводження;

до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) персоналу внесена заборона катування, відповідно до вимог Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Відповідно до затверджених посадових інструкцій медичних працівників, до функціональних обов'язків медичного персоналу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 20 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 43 Конституції України).

7. Заклад не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007, а саме:

санітарно-гігієнічні кімнати відділення не відповідають пункту 6.1.2.4 ДБН В.2.2-18:2007 і не доступні для осіб з інвалідністю на кріслах колісних.

8. Вхідні групи будівлі закладу облаштовані сходами, які не оснащені попереджувальними контрастними смугами. Зазначене маркування також відсутнє на інших архітектурних елементах будівлі, зокрема, внутрішніх сходах, порогах, що порушує вимоги пункту 8.4. ДБН В.2.2- 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» щодо розміщення візуальних елементів доступності.

9. Підопічним не створено універсальний простір для їх комфортного проживання. Особи з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, без сторонньої допомоги не можуть вільно пересуватися по будівлі відділення та здійснювати самостійно прогулянки без сторонньої допомоги. У зв'язку з чим, потребують ремонту приміщення загального користування – коридори (заміна

підлоги), вхідні двері у вбиральнях, підлога на вході у будівлю, що має значні перешкоди для пересування на кріслі колісному (труби теплопостачання).

III. Рекомендації

1. Диканській селищній раді:

розглянути можливість виділення додаткового фінансування Територіальному центру соціального обслуговування Диканської селищної ради з метою усунення недоліків, викладених у звіті для проведення ремонтних робіт у відділенні стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання;

забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у цьому звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання підопічних.

2. Територіальному центру соціального обслуговування Диканської селищної ради:

вжити заходів щодо оперативного реагування захисту підопічних та персоналу на випадок надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

забезпечити підопічних питною водою належної якості;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення»;

вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики/укладення договору із закладом охорони здоров'я;

забезпечити функціонування приймально-карантинного відділення та ізолятора;

забезпечити належне ведення медичної документації відповідно до форм, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 №110;

забезпечити внесення до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу пунктів про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки і покарання;

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у відділенні, на медичну допомогу та належні умови утримання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Лариса Кармазін-Денисенко

Фото з візиту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Меню на день
« 8 » лютого 20 24 року

кількість порцій 23

Сніданок	суп гарн гороховий	500
	хліб	200
	чай	150
	соло варити	50
Обід	салатик	200
	каша грис	125
	суп гарн свинячий	100
	хліб	200
Полудник	каша грис	200
	чай	38
	суп гарн	200
Вечеря	суп гарн свинячий	500
	хліб	180
	каша грис	100
	соло варити	1

Кухня № 1
С. Соснін

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Φοτο 14

Φοτο 15

Фото 16

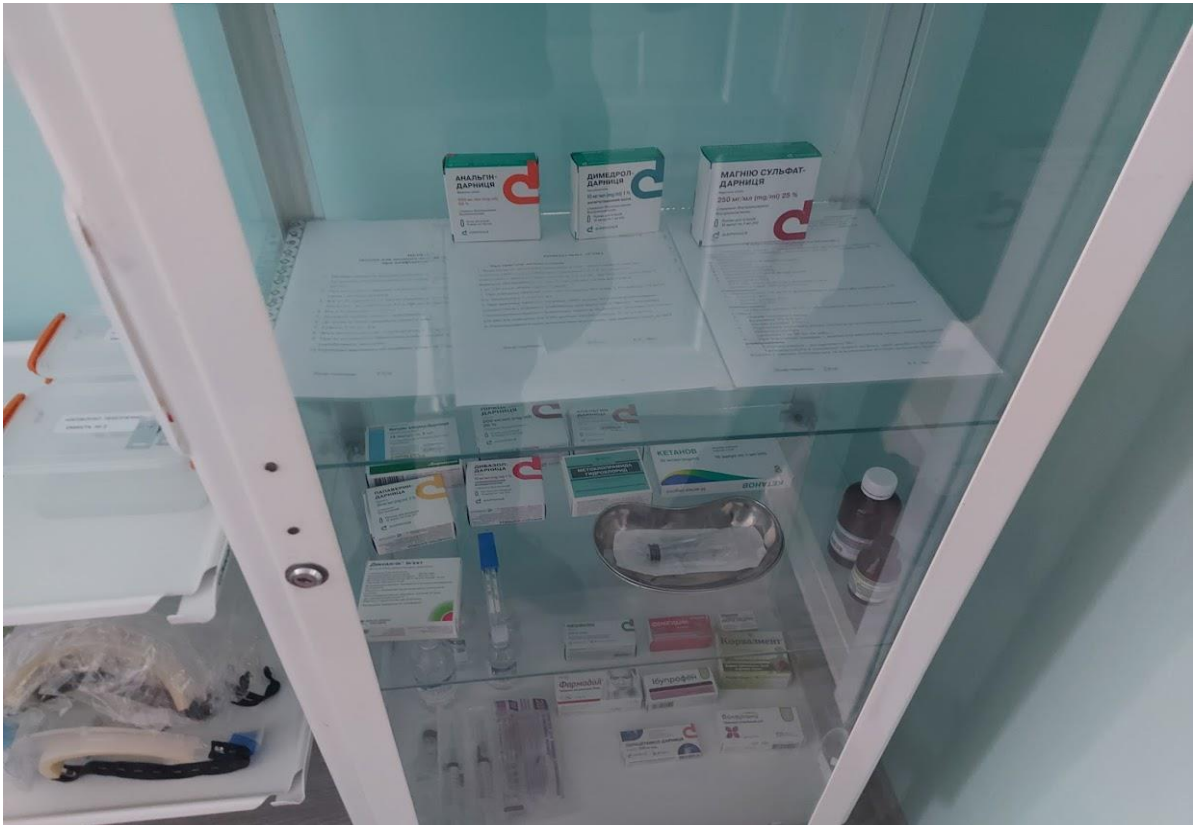

Фото 17

Фото 18

